

Tisková zpráva: **Výstava a zápis do MoW UNESCO**

Mapy obležení

Výstava Mapy obležení / Siege maps byla připravena u příležitosti velkého úspěchu České republiky a Malty v soutěži o zápis do registru Memory of World UNESCO. Soubor čtyř Camociových map, dokumentující bitvu o Maltu v polovině 16. století, byl zapsán koncem roku 2017. Slavnostní předání certifikátů proběhne v květnu 2018 na Ministerstvu kultury ČR. Již nyní je však prezentována výstava Mapy obležení, která objasňuje vznik a obsah map.

Mezinárodní poradní výbor (IAC) programu UNESCO Paměť světa (MoW) doporučil zápis 78 nových nominací z původně navržených 130 do mezinárodního rejstříku Paměť světa. Mezi úspěšnými návrhy byly i unikátní renesanční mapy z fondu Mapové sbírky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Národního muzea výtvarných umění (National Museum of Fine Arts) ve Vallettě, vydané benátským nakladatelem Giovanni Francescem Camociem. Mapy sloužily jako názorný prostředek válečného zpravodajství z tureckého obléhání Malty roku 1565.

Unikátní plán bitvy vyšel celkem ve čtyřech verzích. Byl upravován z jedné tiskové měděné desky vždy podle aktuálního stavu bojiště. Tři z dochovaných verzí jsou světovými unikáty. Verze 1, 3 a 4 se nachází v maltské Kartografické sbírce Národního muzea výtvarných umění ve Vallettě. Verzi 2 objevil teprve v roce 2014 v pražské Digitální mapové sbírce PŘF UK dr. Joseph Schiro, ředitel konzervačního oddělení Kulturního dědictví Malty. Tím byla zaplněna mezera v této zpravodajské mapové sérii a mohl se konečně zdárně zrekonstruovat celý průběh bitvy.

Originály jsou dochované ve výborném stavu. Jedná se o 33 x 46 cm velké černobílé mědirytiny otištěné na ručním papíře. Kromě světové unikátnosti jsou mapy zajímavé hned z několika hledisek. Geografická rovina nám představuje detailně vykreslené maltské pobřeží a zvláště jeho přístavy v oblasti kolem dnešního hlavního města Valletty před jeho velkou rekonstrukcí. Jsou tedy cenným pramenem k poznání dobové podoby tohoto areálu, dnes již změněného zásadními přestavbami. V další rovině kolekce informuje o průběhu bitvy s Turky známé jako Velké obležení Malty, jež znamenalo zásadní zvrat pro dějiny Středomoří a konečně i celé Evropy v 16. století. V neposlední řadě jsou mapy taktéž mistrně odvedenými uměleckými díly renesančního období, kdy dnes již anonymní rytec vytvořil podle předlohy dynamické dílo s pozoruhodnými detaily.

V registru programu UNESCO Paměť světa (MoW) bylo od roku 1997 (do roku 2017) zapsáno 425 dokumentů ze všech kontinentů na různých nosičích od pergamenu až k filmovým a zvukovým nosičům. Z kartografických památek bylo dosud zapsáno pouze 16 map, atlasů a kolekcí. Camociovy mapy se tak ocitly ve společnosti slavné římské mapy Tabula Peutingeriana (12. stol.), středověké kruhové Herefordské mapy (13. stol.) nebo Waldseemüllerovy první mapy Ameriky (1507).

Již v roce 2016 byla uspořádána na Maltě a v Česku první společná výstava prezentující jedinečnou kartografickou kulturní památku. U příležitosti úspěšné nominace byla nyní expozice obnovena a v aktualizované podobě je dostupná zdarma na Přírodovědecké fakultě UK, Albertov 6, Praha 2, 2. patro, v pracovní dny od 9 do 17 hodin. Doprovázejí ji videoprojekce o výrobě mapy technikou mědirytu. Výstava potrvá do 15. 5. 2018.